

зрозумів суті проблеми. Наступне – це спотворення картини і подання неповної частини ситуації. Також можуть подавати неправдиву інформацію, або ж з особистими припущеннями і здогадками.

Висновки. Інформаційні війни на нинішньому рівні вже стали частиною сьогоdnішніх реалій. У результаті відповідного висвітлення подій ЗМІ, через різні джерела у населення складається певне уявлення про ту чи іншу країну (яскравий приклад – зміна відношення росіян до українців після інформаційної війни на телебаченні). Таким чином, імідж країни продуктивно створюється мовними ЗМІ. Засоби масової інформації мають значну кількість прийомів впливу на суспільну свідомість. Інформаційна війна виступає засобом для досягнення будь-якої мети сторони, яка веде цю війну. Як і будь-який засіб, інформаційна війна призначена для виконання певних функцій, а саме – для контролю громадською думкою та масовою свідомістю і їх певною корекцією.

Література:

1. *Інформаційна війна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0*

2. *Полторак В.А. Соціологія общественного мнения: Учебное пособие / В.А. Полторак. – К.; Д.: Центр «Соціополис»; Издательство «Арт-Пресс», 2000. – 264 с.*

Тези надіслані 25 лютого 2019 року

Романець Зоя Олексіївна

ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЗАСАДНИЧИМ ФАКТОРОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Розвиток, становлення і формування особистості у значній мірі залежить від соціального оточення, від його впливу. У першу чергу йдеться про сім'ю як головний інститут соціалізації особистості, яка повинна забезпечувати вимоги другого принципу Декларації прав дитини, прийнятої резолюцією 1386 ((XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 року, згідно з яким «дитині законом та іншими засобами має бути забезпечений спеціальний захист і надані можливості та сприятливі умови, що дадуть їй змогу

розвиватися фізично, розумово, морально, духовно та соціально, здоровим і нормальним шляхом, в умовах свободи та гідності» [4, с.1].

З огляду на те, що на сьогодні спостерігається шалений сплеск агресивності, булінгу серед дітей та підлітків, їх опозиційності, нігілізму, неслухняності, протестної поведінки, майже тотальної втрати мотивації до навчання, натомість у наявності висока хвиля різного роду узалежнень, починаючи від комп'ютерної, ігрової залежності і закінчуючи різного роду залежностями від хімічних речовин, алкогольної, наркотичної тощо, можна припустити, що не усе гаразд із сімейним інститутом соціалізації як первинним, головним, де відбувається основне забезпечення умов розвитку особистості, дещо полишаючи соціально-економічні умови життя у державі, хоча вочевидь, останні також мають велике значення.

Згідно з дослідженням, проведеним із школярами м. Львова (1505 учасників), наслідком сімейного виховання є наявність симптомів посттравматичного стресового розладу у значної частини школярів (до 15%) [5, с.22].

Як відомо, формування психіки особистості відбувається у між особистісному, інтерперсональному, інтеремоційному просторі, який створюють батьки, особливо мати, забезпечуючи розвиток надійної прив'язаності дитини, яка є запорукою почуття захищеності, безпеки і прийняття, а також стає тлом, підґрунтям для прояву її активності, пізнавальної в тому числі або, навіть у першу чергу.

Згідно з теорією Дж. Боулбі [1, с.38], надійна прив'язаність формується за наявності материнської тонко чуттєвості до потреб дитини. І ось з цим, опираючись на мій психотерапевтичний досвід, результати досліджень і досвід спостережень є далеко не усе гаразд через низку причин і факторів, в першу приділяючи увагу змісту потреб дитини, які важливо розуміти і відчувати тонко чуттєвим матерям і батькам.

Опираючись на психофізіологічне підґрунтя життєдіяльності людини, в тому числі і ссавців загалом, а також на біхевіористичні концепти щодо формування стимульно-реактивних зв'язків для регуляції активності поведінки, можна окреслити систему мети активності як систему найважливіших потреб, задоволення яких підтримується нейрофізіологічно, тобто гормонально. Іншими словами, напрямки розвитку активності, в підґрунті якої лежить система потреб підтримується гормональною системою регуляції, тобто психофізіологічно, нейрофізіологічно.

Так, гормон дофамін відповідає за спрямування активності на досягнення конкретної мети, пов'язаної із конкретним здобутком, важливим для виживання, наприклад їжі. Видається слушним зауважити, що у людини, таким здобутком є не тільки безпосередньо їжа, а інформація, пізнання,

обізнаність, знання, компетентність тощо, що забезпечує людині виживання у складних умовах людського суспільства. [2, с.34-35],

Гормон окситоцин відповідає за активність у спрямуванні до інших людей, зближення з ними у дружбі, коханні через переживання довіри, близькості, єдності, прив'язаності, що також є запорукою виживання власного і видового через сексуальний потяг до протилежної статі [2, с.45,46,49].

Гомон серотонін пов'язаний із спонуканням до активності у напрямку здобуття власної значущості, унікальності, відносно інших людей. Вважається, що високий рівень серотоніну забезпечує переживання щастя. Видається слушною думка про егоцентричні, егоїстичні переживання людини під впливом серотоніну, і тут не йдеться про асоціальне чи неетичне ставлення до інших, а, скоріше, про природню сутність людського існування і психологічного функціонування [2, с.53,54].

В разі блокування активності у зазначених напрямках виникають інші гормони, зокрема кортизол, що пов'язаний із переживанням тривоги, яка спонукає до захисних реакцій, реактивної поведінки в напрямку відновлення позитивного емоційного стану або від реагування негативного [2, с.63,64]. Доречно навести думку гештпльт-психологів, що тривога виникає внаслідок зупиненої активності.

У сімейному вихованні в управлінні розвитком, чи не центральною виступає проблематика формування напрямків активності дитини, у підґрунті яких знаходиться система потреб, як ядерного, центрального утворення особистості.

Розвиток людини – це закономірні послідовні зміни у різноманітних системах людського життя (морфологічній, фізіологічній, психічній, соціальній), що виявляються в їх кількісних, якісних і структурних перетвореннях, у русі від нижчих до вищих рівнів, від простішого до складнішого. Структурність виявляється у змістовній, операційній і мотиваційній сферах особистості.

Згідно із сучасними напрацюваннями таких світових дослідників і практиків як Д.Сігель, саме інтегрованість усіх сфер психіки дитини є метою і завданням її розвитку [3].

Із окресленої проблематики управління розвитком особистості постає завдання щодо розроблення методології, методичного забезпечення для батьків, фахівців освітніх установ різного рівня акредитації, спрямованих також і на саморозвиток, самовдосконалення, самоорганізацію особистості різного віку.

Література:

1.Бріш К.Г.Розлади прив'язаності від теорії до терапії/ .Посібник.- Львів:2012.-314 с.

2. Бройнинг Л.Г. *Гормоны счастья. Как приучить мозг вырабатывать серотонин, дофамин, эндорфин и окситоцин.* – ООО «ВВДС Кишинев», 2016. -232 с.
3. Сигел Д. *Майндсайт. Новая наука личной трансформации.*
http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=9311463
4. http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_384
5. *Dealing with psychological trauma in school children/ Науковий звіт.*
Підготовлено: Віталій Климчук www.ipz.org.ua

Тези надіслані 27 лютого 2019

Рутар Анна Іванівна

ІНСТИТУЦІЙНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У СТУДЕНТІВ

Питання формування психічного здоров'я у студентів є однією із важливих складових навчально-виховного та науково-дослідного процесів у вищій школі. На сьогодні існує широкий суспільний запит на психолого-педагогічні публікації, які дають відповідь на питання щодо конструювання відповідних інституційних умов (правил та норм), які забезпечують максимально сприятливу атмосферу для творчої конкурентоспроможної самореалізації особистості-студента. Психічне здоров'я, на мою думку, це – стан задоволення особистості від своїх успішних результатів творчої самореалізації, перспектив професійного зростання, публічної відкритої комунікації із своїм академічним середовищем, комфортних, матеріально-побутових умов життя.

Психічне здоров'я є органічним поєднанням когнітивних, емоційно-почуттєвих та ціннісних елементів свідомості. Якщо когнітивні елементи свідомості включають логічне, критичне, інноваційне мислення та виразне граматично-правильне мовлення, то до емоційних елементів можна віднести такі позитивні емоції та почуття як любов, радість, повага, толерантність. Ціннісний аспект свідомості полягає у тому, що студент у своїй діяльності керується цінностями свободи, гідності, професійної честі, довіри до суспільних інститутів та організацій, віри у власні сили та суспільний прогрес.

Безумовно, що психічне здоров'я залежить не тільки від інституційних умов, які закріплені в тому чи іншому університеті, але й від рівня свободи, безпеки, добробуту та перспектив професійної самореалізації в суспільстві загалом. В даному випадку, хочу зупинитися на запровадженні сприятливих інституційних умов в рамках вищої школи. Йдеться про те, щоб створити